

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 17Ps/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623203641
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Komár
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7623203641.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Juraj KOMÁR, v právnej veci osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa má konať: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. X/X, D., zast. procesným opatrovníkom JUDr. Líviou Kulovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Spišská Nová Ves na návrh E. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. X/X, D., za účasti navrhovaného opatrovníka: F. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H. I. J. XX, D. v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a ustanovenie opatrovníka, takto

rozhodol:

I. O b m e d z u j e sa A. B., nar. XX.X.XXXX v spôsobilosti na právne úkony a to tak, že tento nie je spôsobilý:

- rozhodovať o mieste svojho pobytu, o tom, s kým chce žiť, rozhodovať o svojich spoločenských aktivitách, o svojom zamestnaní, vzdelávaní,
- rozhodovať o potrebe sociálnej a zdravotnej starostlivosti, o jeho hospitalizácii a o podávaní depotných preparátov, liekov a pod., dávať informovaný súhlas o poskytovaní zdravotnej starostlivosti v zmysle § 6 zákona NR SR č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti,
- preberať, otvárať a čítať poštu, vybavovať si osobné záležitosti s úradmi, konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, súdmi, finančnými inštitúciami, bankovými inštitúciami a inštitúciami poskytujúcimi služby,
- pripravovať a zadovážiť si stravu,
- preberať mzdu alebo iný obdobný príjem, dôchodok, nemocenské dávky, dávky v nezamestnanosti, štátne sociálne dávky a iné dávky sociálnej podpory alebo iné príjmy,
- preberať na seba ručiteľské záväzky alebo akékoľvek iné zabezpečovacie záväzky,
- vykonávať správu vlastníctva nehnuteľností alebo hnuťelných vecí a peňazí a nakladať s nimi, uzatvárať jednostranné právne úkony (napr. spisovať závet), dvojstranné príp. viacstranné právne úkony, predovšetkým uzatvárať zmluvy akéhokoľvek druhu od jednoduchých (napr. nákup v obchode) až po zložité transakcie (napr. uzatvárať kúpne, darovacie, záložné zmluvy, zmluvy o prenájme, pôžičke a úvere a ostatné zmluvy, kde je predmetom majetkové či finančné plnenie).

II. U s t a n o v u j e sa A. B., nar. XX.X.XXXX za opatrovníčku F. G., K. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H. I. J. XX, XXX XXX D., ktorá je oprávnená a povinná v rozsahu obmedzenia opatrovanca zastupovať, spravovať jeho majetok a dbať pri tom na pokyny súdu a je povinná najmenej dvakrát ročne k 30.6. a k 31.12. podávať správu o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom.

III. Slovenská republika nemá právo na náhradu trov štátu spočívajúcich v trovách znaleckého dokazovania.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 7.7.2023 bol tunajšiemu súdu doručený návrh E. B. (ďalej len „navrhovateľ“), syna osoby o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná A. B., nar. XX.X.XXXX (ďalej aj „osoba o ktorej SnPÚsK“), ktorým sa domáhal, aby ho súd obmedzil v spôsobilosti na právne úkony a ustanovil mu v rozsahu obmedzenia za opatrovníka navrhovateľa.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že jeho otec je nesamostatný, vyžaduje sústavnú starostlivosť vo všetkých oblastiach, má psychické ťažkosti, bol opakovane hospitalizovaný na psychiatrii, je agresívnejšej povahy (v minulosti škrtil manželku).

3. Spolu s podaným návrhom navrhovateľ doručil súdu súhlas s ustanovením funkcie procesného opatrovníka, kópiu lekárskej správy od E. F., všeobecného lekára pre dospelých zo dňa 16.5.2023, kópiu psychiatrického vyšetrenia na sociálne účely zo dňa 29.5.2023 vypracovaného E. L., primárkou psychiatrického oddelenia Nemocnice v Rožňave, kópiu potvrdenia lekára psychiatrického oddelenia Nemocnice Agel v Levoči zo dňa 15.5.2023, že menovaný trpí psychickou poruchou trvalého charakteru, ktorá si vyžaduje jeho umiestnenie v DSS s 24-hodinovou starostlivosťou, kópiu prepúšťacej správy z Nemocnice Agel v Levoči zo dňa 17.4.2023, z ktorej vyplýva diagnóza menovaného a to organický psychosyndróm s paranoidnou zložkou a amenitformnými stavmi v.s. zhoršený pri somatickom stave a s obrazom ľahkej demencie F 06.8., organická emočná labilita F 06.6., organická depresívna porucha so suicidálnou aktivitou F 06.3.

4. Súd uznesením č.k. 17Ps/7/2023-17 zo dňa 13.7.2023 nariadil na návrh navrhovateľa neodkladné opatrenie, ktorým je navrhovateľ oprávnený vykonávať hmotnoprávne úkony voči zdravotníckemu zariadeniu a to iba o hospitalizácii v psychiatrickom zariadení, v mene A. B., nar. XX.X.XXXX počnúc od vykonateľnosti tohto uznesenia do právoplatného skončenia konania, vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 17P/s/7/2023.

5. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom osoby, o ktorej SnPÚsK v tomto súdnom konaní, výsluchom súdneho znalca, navrhovaného opatrovníka, ďalej oboznámením sa s listinnými dôkazmi, predovšetkým s vypracovaným znaleckým posudkom a na základe uvedeného zistil tento skutkový stav.

6. Zo správy o povesti z Mesta D. vyplynulo, že E. B., nar. X.X.XXXX je slobodný, jeho správanie nebolo prerokúvané komisiou verejného poriadku, nebol prejednávaný Mestom D. v priestupkovom konaní.

7. Sudca dňa 22.11.2023 vzhliadol osobu o ktorej SnPÚsK a vykonal výsluch, pričom osoba o ktorej SnPÚsK bola poučená o jej procesných právach a na kladené otázky primerane odpovedala.

8. Súd uznesením č.k. 17Ps/7/2023-46 zo dňa 5.12.2023 pribral do konania F. G., nar. XX.X.XXXX ako osobu, ktorá by mohla vykonávať funkciu opatrovníka. Zo strany navrhovateľa bola v priebehu konania doručená zmena návrhu z ktorej vyplývalo, že z dôvodu svojho dlhodobého pobytu v zahraničí nebude môcť funkciu opatrovníka riadne vykonávať.

9. Zo znaleckého posudku č. 9/2024 súdneho znalca MUDr. Antona Ľubockého, znalca v odbore Zdravotníctvo a farmácia, Odvetvie: Psychiatria, mal súd za preukázané, že osoba o ktorej SnPÚsK trpí vaskulárnou demenciou stredne ťažkého stupňa s amantiformnými stavmi MMSE 18b F01.3., delíriom pri demencii F05.1 a organickou depresívnou poruchou F06.3. Ide o ochorenie trvalého charakteru.

10. Súd na pojednávaní dňa 5.4.2024 vypočul navrhovanú opatrovníčku, ktorá uviedla, že je sestra osoby o ktorej SnPÚsK, tento je od 5.3.2024 v M. C., kde ho navštevuje. M. A. B. je v ústave, aj jeho manželka, druhý syn - navrhovateľ je v N., bydlisko dcéry nie je známe. Jedinou opatrovníčkou môže

byť preto len ona, s čím vyjadrila súhlas. Sám si uvedomuje, že sa s ním niečo deje, v nemocnici je pokojný, ale doma rozbíjal veci.

11. V rámci svojej výpovede na pojednávaní dňa 5.4.2024 znalec uviedol, že pán B. trpí mozgovou demenciou 2. stupňa, je to štandardný test stupňa poruchy demencie - 18 bodov, čo je ťažká demencia. Sú u neho prítomné výpadky pamäte, správa sa neorganizovane, nevie, kde sa nachádza, má jasné vedomie, stav je niekedy dobrý, ale je narušený posudok a schopnosť obstať, vystupovať pred úradmi, inštitúciami, narábať s finančnými prostriedkami. Je schopný obstať v tom, že sa vie najesť a obliecť. Nedajú sa prinavrátiť tieto schopnosti, stav je trvalý a so zhoršujúcou prognózou.

12. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

13. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

14. Podľa § 231 písm. a) CMP, v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

15. Podľa § 232 CMP, na konanie o spôsobilosti na právne úkony je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má bydlisko ten, o koho spôsobilosti sa koná.

16. Podľa § 233 ods. 1 CMP, návrh na začatie konania môže podať blízka osoba, poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, poskytovateľ sociálnych služieb alebo ten, kto má na veci právny záujem.

17. Podľa § 236 CMP, účastníkmi konania o spôsobilosti na právne úkony sú navrhovateľ a ten, o koho spôsobilosti na právne úkony sa koná.

18. Podľa § 239 CMP, ten, o koho spôsobilosti sa koná, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

19. Podľa § 241 ods. 1 CMP, súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná.

20. Podľa § 241 ods. 2 CMP, súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhliadne.

21. Podľa § 248 ods. 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

22. Podľa § 272 ods. 2 CMP, v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

23. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

24. Vykonaným dokazovaním mal súd jednoznačne za preukázané, že osoba o ktorej SnPÚsK trpí vaskulárnou demenciou stredne ťažkého stupňa s amentiformnými stavmi MMSE 18b F01.3., delíriom pri demencii F05.1 a organickou depresívnou poruchou F06.3. Trpí teda poruchou, ktorá nie je len prechodná tak ako to predpokladá ustanovenie § 10 Občianskeho zákonníka. Dôležitým dôkazom bol tiež znalecký posudok MUDr. Antona Ľubockého, ktorý zodpovedal na súdom položené otázky a vyjadril sa k zdravotnému stavu menovaného. Znalec jednoznačne uviedol, že uvedená porucha je trvalého rázu so zhoršujúcou prognózou. Takto ustálený zdravotný stav osoby o ktorej SnPÚsK toho času odôvodňuje jej obmedzenie v spôsobilosti na právne úkony. Súd súčasne s obmedzením spôsobilosti na právne

úkony v súlade s § 248 CMP vymedzil vo výroku rozsah v akom spôsobilosť menovaného na právne úkony obmedzil a to tak, aby boli zabezpečené jeho potreby a záujmy a jeho ochrana pred zneužitím zo strany tretích osôb.

25. Súd zároveň ustanovil osobe o ktorej SnPÚsK za opatrovníka F. G., sestru, ktorá prejavila záujem o výkon uvedenej funkcie.

26. Podľa § 251 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

27. Podľa § 251 ods. 2 CMP, ten, kto podá zjavne bezdôvodný návrh na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony, je povinný nahradiť ujmu, ktorá vznikla osobe, o ktorej spôsobilosti sa konalo, jej zástupcovi alebo štátu.

28. V predmetnom konaní vznikli trovy štátu spočívajúce v priznanej odmene súdnemu znalcovi. Zdravotný stav osoby o ktorej SnPÚsK podľa uvedených záverov odôvodňuje ju obmedziť v určitých právnych úkonoch súdnym znalcom bližšie popísaných v znaleckom posudku. Z uvedeného možno vyvodiť jednoznačne záver, že návrh podaný navrhovateľom nebol zjavne bezdôvodný a teda tento nemôže byť v zmysle § 251 ods. 2 CMP zaviazaný nahradiť trovy štátu, ktoré v tomto konaní vznikli a ktoré spočívajú v priznanej odmene súdnemu znalcovi. Vzhľadom na uvedené preto súd rozhodol tak, že štát (Slovenská republika) nemá právo na náhradu uvedených trov štátu.

29. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

31. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. O náhrade trov účastníkov konania súd vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 57 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.